

NY LYKKEGÅRD

V. Marie Louise og Preben Rossander Søgaaard

Lykkegårdsvej 8

6600 Vejen

Miljøtilladelse

Heste

Miljøtilladelsen er meddelt i henhold til
§ 16b i "Husdyrbrugloven".

Vejen
KOMMUNE

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af tilladelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 30. januar 2025 modtaget ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Lykkegårdsvej 8, 6600 Vejen omhandlende følgende:

- Ibrugtagning af en eksisterende lade til løsdriftsstald til heste med et produktionsareal på 352 m².
- Fortsat uændret anvendelse af eksisterende møddingsplads på 80 m².
- Fortsat uændret anvendelse af eksisterende hestestald med et produktionsareal på 468 m².
- Fortsat uændret anvendelse af gyllebeholder (udlejet) med en overflade på 506 m² (1.830 m³).
- Lovliggørelse af ridebane på 20 x 60 meter.
- Ændret anvendelse af tidligere stald til ridehus.

Vejen Kommune har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport over de ønskede ændringer og udvidelser på ejendommen.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 248959, version nr. 2.

Vejen Kommune tillader det ansøgte efter § 16b i Husdyrbrugloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering og ibrugtagning af nye anlæg må ikke ske, før der er givet en byggetilladelse/tilladelse til ændret bygningsanvendelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Vejen Kommune vurderer, at der kan dispenseres i afstand fra naboskel fra 30 m til at ridebanen kommer til at ligge ca. 8 meter fra naboskel, og fra ridebane til beboelse på samme ejendom fra 15 m til ca. 3,5 meter. Da der løbende vil blive fjernet hestepærer fra ridebanen, er der ikke risiko for tilledning af næringsstofholdigt overfladevand til søen mod syd.

¹ "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v."

Ridebanen er i det konkrete tilfælde i princippet at sidestille med en fold uden græsdække. Ejendommen er placeret på en stor sandpude (tidl. grusgrav), og etableringen af ridebanen er sket ved at nivellere et område på 20 x 60 meter og sætte et hegn op. Der er således ikke tale om et egentligt "anlægsarbejde".

Ridebanen er etableret i tilknytning til ejendommens bygninger. Det gør, at den ikke syner markant i landskabet – heller ikke hvis der opsættes lys ved ridebanen. Eventuelle støvgener i forbindelse med brug af ridebanen vil således også blive holdt i tilknytning til ejendommens bygninger. Der er ingen sundhedsmæssig risiko forbundet med at have en ridebane mindre end 15 meter fra stuehus. Da det er ejer selv der ønsker at benytte ridebanen ser Vejen Kommune ingen grund til at forhindre anvendelse af ridebanen eller indgå i nærmere undersøgelser af støvgener eller reducere heraf.

Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravene til naboskel og beboelse på samme ejendom for ridebanen. Alle øvrige afstandskrav er overholdt

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 28. marts 2025

Gitte Elgaard og Majbrit Holst Nielsen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.

Landskabet

2. Gyllebeholder (bygning 4, fig. 1) skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Husdyrproduktionen

3. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniakfordampning
1 Eksisterende stald	Dybstrøelse	Heste	468 m ²
2 Ny løsdrift	Dybstrøelse	Heste	166 m ²
3 Ny løsdrift	Dybstrøelse	Heste	186 m ²
4 Gyllebeholder	Naturligt flydelag		506 m ²
5 Møddingsplads			80 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

4. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
5. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

6. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder til husdyrbruget.
7. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Lugt

9. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
10. Hos dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmatten holdes ren og tør.

Støjgrænser

11. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Reference	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	7 timer	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksværdi (LpAmax)	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB (A)

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

12. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
	kl. 18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

13. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw}
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00	80 dB
	kl. 18.00 – 07.00	75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

14. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende, for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt.
Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller -beregning om året. Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er uvildigt og godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".
Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder, nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen

Fluer og skadedyr

15. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
16. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

17. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

18. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
19. Ved opsætning af udendørs pladsbelysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
20. Udendørs pladsbelysning skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

Spildevand

21. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
22. Vaskevand fra rengøring af staldene og/eller vandspiltover, skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

Oplag af olie, kemikalier etc.

23. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
24. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

25. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.
26. Reglerne i Vejen kommunes affaldsregulativ skal følges.

Egenkontrol

27. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.

³ "Olietankbekendtgørelsen".

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	10
Dyrehold og anlæg	11
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	12
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	18
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	26
3 Lovformalia m.m.	30
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	30
Forudgående inddragelse af offentligheden	30
Høring af udkast.....	30
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering.....	31
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	31
Udnyttelse af afgørelse.....	31
Tilladelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	31
Husdyrbrugets ophør	32
Øvrige forhold	32
Bilagsoversigt	32

Dyrehold og anlæg

På hesteejendommen er der produktionsarealer, møddingsplads samt andre faciliteter, der er nødvendig for et hestehold: folde, lagerfaciliteter, ridehus og ridebane.

Der er ikke samdrift med andre ejendomme.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af produktionsarealerne er sket i forbindelse med miljøtilsyn i juni måned 2024.

Det fremtidige husdyrhold på ejendommen kommer til at bestå af heste.

Ejendommens anlæg

De ønskede ændringer i produktionsareal medfører ingen synlige bygningsændringer, da ændringen sker i en eksisterende bygning ved inddragelse af 352 m² til løsdriftsstald i ladden. Derudover er der anlagt en ridebane på 20 x 60 meter mellem år 2017 og 2018 i tilknytning til ejendommens bygninger som hermed lovliggøres. En tidligere stald er ændret til ridehus. Forholdet behandles som byggesag (ændret bygningsanvendelse).

Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Stald	468 m ²	468 m ²	Dybstrøelse	Heste
2	Løsdriftsstald	166 m ²	166 m ²	Dybstrøelse	Heste
3	Løsdriftsstald	186 m ²	186 m ²	Dybstrøelse	Heste
4	Gyllebeholder	1.830 m ³	506 m ²	Naturligt flydelag	
5	Møddingsplads	80 m ²	80 m ²	100 % udnyttelse	
6	Ajlebeholder	40 m ³			
7	Ridehal	Ca. 520 m ²			
8	Ridebane	1.200 m ²			
9	Maskinhus	350 m ²			
10	Lager	680 m ²			
11	Stuehus				

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg (ridebanen) skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Ejendommens placering i landskabet og i forhold til de landskabelige værdier er beskrevet herunder.

Anlæggets udformning

Størstedelen af ejendommen er opført i røde mursten og pålagt gråt eternittag. Ridehal og maskinhus er opført i rødlige metal-trapezplader og pålagt gråt tag. Ejendommen fremstår i dag som en samlet enhed.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på kanten af Gesten dødisområde i overgangslandskabet på bakkekanten med dens højtliggende moræneaflejringer fra sidste og næstsidste istid. Der er tidligere blevet gravet efter grus ved ejendommen. Denne aktivitet er ophørt og de omkringliggende arealer er blevet reetableret. Derfor er der store åbne vandflader omkring ejendommen. Jordtypen er overvejende moræneler iblandet mange mindre områder med ferskvandsaflejringer, hvilket er typisk for dødisområder. Skovene er oprindelige og består i dag af både løv- og nåletræ-arter. Der er også mange arealer, der er tilplantet med juletræer og pyntegrønt. Der er forholdsvis få naturarealer selvom der for 150 år var store udyrkede arealer med hede og mose.

Landskabets rum er præget dels af det karakteristiske dødislandskab dels af de gamle skove, der indgår i en mosaik med marker, hegn, krat og vandhuller. Skalaen er derfor også varierende fra middel til lille og strukturen er "rodet". Plantagerne og arealerne med juletræer indgår i en mosaik med marker og fortrinsvis nord/sydgående læhegn og gør dermed landskabet forholdsvis lukket.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg (ridebanen) skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Større sammenhængende landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.2	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja, delvist
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej

⁴ Kommuneplanen 2021 – 2033 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

4.3.1	Værdifulde kulturmiljøer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.3.1	Kulturhistoriske bevaringsværdier (kirkeomgivelser)	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kirkens visuelle indvirkning i landskabet.	Nej
4.2.2	Rekreative stier og fri-luftsområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningsområdet af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
7.1.2	Oversvømmelse og erosion	Byggeri indenfor område med oversvømmelsesrisiko	Nej
Råstof- loven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningsområdet
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Ja
Natur- beskyttelses- loven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningsområdet
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Muse- ums- lo- ven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningsområdet
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. *Bevaringsværdige og større sammenhængende, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

Ejendommen ligger delvist i område, der i Råstofplan 2020 er udpeget som interesse- og graveområde for sand, grus og sten. Dele af ressourcen er allerede udnyttet og området er ved at blive reetableret efter gravevirksomheden.

Ifølge retningslinje 6.2.1 i Råstofplan 2020 skal graveområder og interesseområder beskyttes mod anden anvendelse, der kan hindre råstoffernes udnyttelse. Kommuner og andre myndigheder skal respektere råstofplanen, og det betyder, at myndighederne gennem planlægning og administration af lovgivning skal sikre denne beskyttelse, herunder:

Der må alene meddeles tilladelser eller dispenseres til ændret arealanvendelse og anlæg, der hindrer råstofferne udnyttelse på kort og på langt sigt, i de tilfælde hvor kommunen har taget stilling til, at der ikke kan meddeles afslag i medfør af lovgivningen.

Kommunens tilladelser og dispensationer kan gives, hvis det godtgøres, at råstofferne er udnyttet. I givet fald skal regionsrådet kontaktes med henblik på stillingtagen til om anlæg eller arealanvendelse hindrer udnyttelse af råstoffer.

Der opføres ikke yderligere bygninger på ejendommen og den ridebane der er på ejendommen er etableret ved, at man har opsat et hegn på den naturlige sandpude der er på lokaliteten. Ridebanen kan i princippet sidestilles med en jordfold.

Vedr. placering af landbrugsbyggeri fremgår det i Vejledning om Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug fra Skov- og Naturstyrelsen, at:

”Udgangspunktet for loven er, at landbrugsbygninger opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed, og at der undgås en unødvendig spredning af bygningsmassen. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering af, om der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt”.

”Lovens § 22 stiller krav om en landskabelig vurdering, som omfatter det samlede bygningsareal, hvis der er tale om bebyggelse, som opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. En sådan beliggenhed forudsætter, at der er en særlig begrundelse, f.eks. afstandskrav til nabobeboelse eller byzone”.

”Vurderingen og kravsfastsættelsen skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt forsvarligt samt i respekt for den funktion, som bygningen skal varetage”.

Udgangspunktet i Husdyrbrugloven er, at bebyggelsen holdes samlet. Der er ikke særlige miljømæssige begrundelser for at fravige dette, i det foreliggende projekt. Som nævnt tidligere opføres der ikke nyt byggeri på lokaliteten. Der sker ændret bygningsanvendelse i to eksisterende bygninger. Dette forhold behandles i en selvstændig sag, som behandles uafhængigt af nærværende husdyrtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b. Den ændrede arealanvendelse som ridebanen udgør, vurderes af Vejen Kommune til at være af bagatellig karakter, idet ridebanen i princippet ikke er andet end en indhegnet jord- eller sandfold uden græsdække.

Lovgivningen giver ikke kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele afslag på ansøgningen.

Råstofplanen indeholder desuden følgende formulering:

”4.2 Retningslinjer for ressourcebeskyttelse

4.2.1 Graveområder og interesseområder skal beskyttes mod anden anvendelse der kan hindre råstofferne udnyttelse. Kommuner og andre myndigheder skal respektere råstofplanen, og det betyder at myndighederne gennem planlægning og administration af lovgivning skal sikre denne beskyttelse, herunder:

Planlægning

- at der ikke må planlægges for arealanvendelse der vil hindre råstofindvinning på kort eller lang sigt i interesse- og graveområder. I interesseområder

for sand, grus og sten er det dog muligt at udføre fx skovrejsning eller anden midlertidig beslaglæggelse af ressourcen der har til formål at beskytte allerede eksisterende vandforsyningsanlæg

Konkrete ansøgninger

- at der alene må meddeles tilladelser eller dispenseres til ændret arealanvendelse og anlæg der hindrer råstofferne udnyttelse på kort og på langt sigt, i de tilfælde hvor kommunen ikke kan meddele afslag i medfør af lovgivningen.
- at kommunens tilladelser og dispensationer kan gives hvis det godtgøres at råstofferne er udnyttet.

I givet fald skal regionsrådet kontaktes med henblik på stillingtagen til om anlæg eller arealanvendelse hindrer udnyttelse af råstoffer".

Tilladelse til det konkrete projekt meddeles efter Husdyrbrugloven. Loven samler reglerne om miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, godkendelsesbekendtgørelsen, visse lokaliseringsregler efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, landzonereglerne og VVM-reglerne efter planloven.

Udgangspunktet for placering af erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri i landzone er, at placeres bygningerne i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, kan det ske uden landzone-tilladelse. I disse tilfælde, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen efter husdyrbruglovens sikre sig, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Af forarbejderne (de specielle bemærkninger til § 19 i lovforslaget) fremgår:

"Kommunalbestyrelsen har efter planlovens § 12, stk. 1, pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Med henvisning til kommuneplanen kan kommunalbestyrelsen afslå ansøgninger om tilladelser eller godkendelser efter denne lov og fastsætte vilkår med henblik på kommuneplanens gennemførelse. Det kunne f.eks. være aktuelt ved ansøgninger om ny bebyggelse i områder, som er udlagt til råstofindvinding.

Kommunalbestyrelsen har ikke en ubetinget pligt efter planloven til at følge planlægningen, da der altid skal foretages en konkret vurdering i det enkelte tilfælde".

Af forarbejderne (de specielle bemærkninger til § 22 i lovforslaget) fremgår:

"§ 22 erstatter kravet i planlovens § 35, stk. 1d om landzonetilladelse til opførelse af visse nye bebyggelser til husdyrproduktion med et krav om vurdering i forbindelse med en tilladelse eller godkendelse efter § 10, 11 eller 12. Der er ikke med denne lov tænkt nogen ændring af den gældende landzoneadministration. De landbrugsbygninger, der ikke kræver tilladelse eller godkendelse efter denne lov, reguleres fortsat efter planlovens § 35, jf. dog § 36. Det gælder f.eks. bebyggelse på plantebrug eller bebyggelse på husdyrbrug under 15 dyreenheder"⁵.

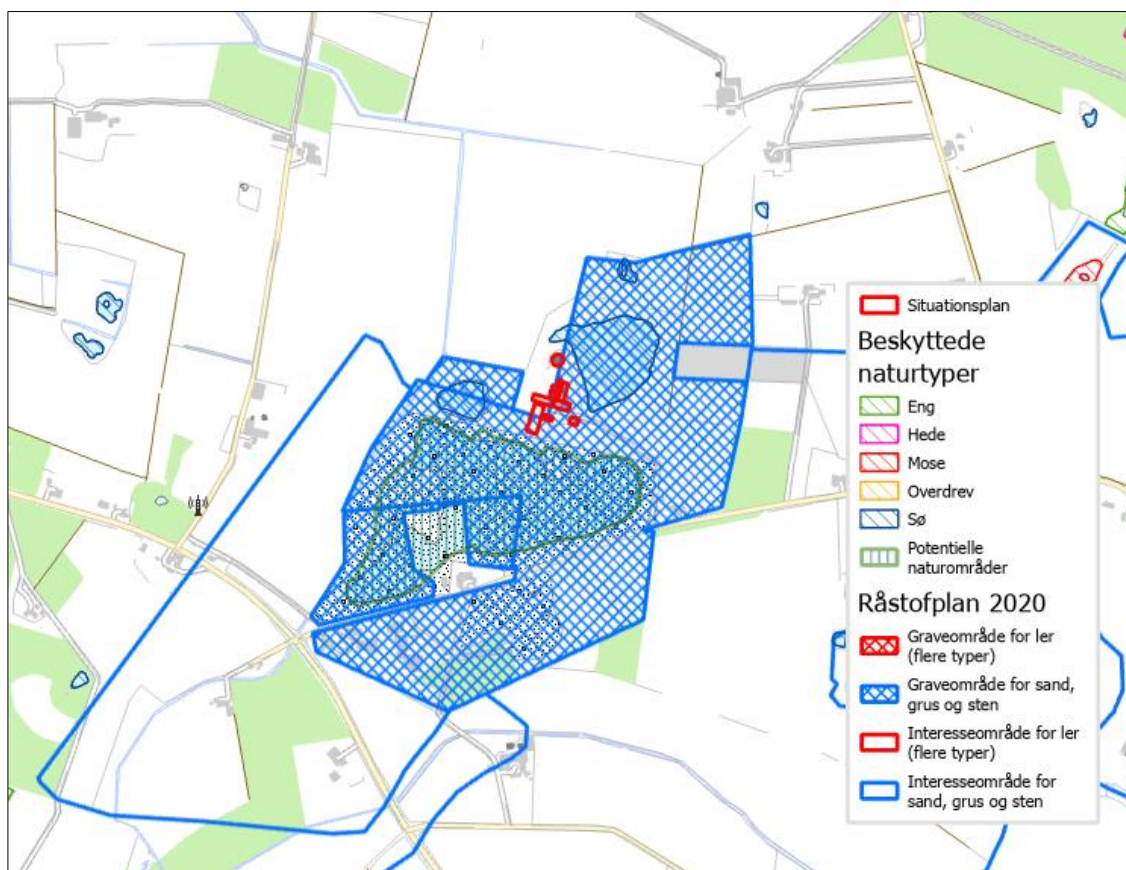
I den konkrete sag lægger Vejen Kommune vægt på:

- at ridebanen ikke har karakter af at være et egentligt anlæg

⁵ Pga. ændring af Husdyrbrugloven erstattes § 10, 11 og 12 med § 16 og de 15 DE med produktionsareal på 100 m²

- at det er et lille område i kanten af graveområdet der udtages til ændret arealanvendelse,
- at der ikke foreligger særlige miljømæssige begrundelser for at fravige udgangspunktet om at holde bebyggelsen samlet på nuværende grundlag,
- at, eftersom der med husdyrbruglovens ikrafttræden ikke er tiltænkt nogen ændring af den gældende landzoneadministration, ville byggeriet ikke kræve landzonetilladelse og vurdering,
- at udflytning af ridebanen ikke kan ske med samtidigt skyldigt hensyn til, hvad der er funktionelt forsvarligt samt i respekt for den funktion, som indretningen skal varetage.
- at gravearbejdet i princippet er ophørt i området og at store dele af graveområdet i dag allerede er reetableret.

Det er derfor Vejen Kommunes vurdering, at der i det konkrete tilfælde er overensstemmelse med Råstofplanen og der kan gives godkendelse til ændret arealanvendelse i interesseområde for sand, grus og sten.

Figur 2. Anlæggets placering i landskabet.

Anlæggene er placeret inden for "potentielt økologiske forbindelser", område med "håndterbar oversvømmelsesrisiko" og "Graveområde for sand, grus og sten". Se ovenstående figur.

Vejen Kommune vurderer, at etableringen af ridebanen ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for "potentielt økologisk forbindelsesområde" idet smådyr nemt kan passere over ridebanen eller langs dens afgrænsning. Der graves ikke længere efter råstoffer i området ved ejendommen og området er blevet reetableret efter graveaktiviteten er ophørt. Derfor er det uproblematisk at anlægge en ridebane på stedet. I princippet er der tale om indhegning af et areal, hvor der er sand i stedet for jord. Der sker ikke afledning af vand fra ridebanen, som i øvrigt er en type anlæg, som i en vis grad tåler lejlighedsvis oversvømmelse.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra den nye løsdriftsstald og fra ridebanen er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Naboskel	Ca. 8 m	Fra ridebane til skel mod syd	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	Ca. 3,5 m	Fra ridebanen til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100 m	Ca. 15 m fra gyllebeholder til sø	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
	Vej-interesseområde	> 50 m	Ingen bygninger indenfor afstanden	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

Der opføres ikke nye, faste bygninger, der skal overholde ovenstående afstandskrav.

Afstandskravet fra ridebanen til naboskel og beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, og der søges dispensation om fravigelse af disse krav. Der er ikke indkommet bemærkninger fra ejer af nabomatrikel i forbindelse med den interne dispensationshøring. Vejen Kommune vurderer, at der kan dispenseres i afstand fra naboskel fra 30 m til at ridebanen kommer til at ligge ca. 8 meter fra naboskel, og fra ridebane til beboelse på samme ejendom fra 15 m til ca. 3,5 meter. Da der løbende vil blive fjernet hestepærer fra ridebanen, er der ikke risiko for tilledning af næringsstofholdigt overfladevand til søen mod syd.

Ridebanen er i det konkrete tilfælde i princippet at sidestille med en fold uden græsdække. Ejendommen er placeret på en stor sandpude (tidl. grusgrav), og etableringen af ridebanen er sket ved at nivellere et område på 20 x 60 meter og sætte et hegn op. Der er således ikke tale om et egentligt "anlægsarbejde".

Ridebanen er etableret i tilknytning til ejendommens bygninger. Det gør, at den ikke syner markant i landskabet – heller ikke hvis der opsættes lys ved ridebanen. Eventuelle

støvgener i forbindelse med brug af ridebanen vil således også blive holdt i tilknytning til ejendommens bygninger. Der er ingen sundhedsmæssig risiko forbundet med at have en ridebane mindre end 15 meter fra stuehus. Da det er ejer selv der ønsker at benytte ridebanen ser Vejen Kommune ingen grund til at forhindre anvendelse af ridebanen eller indgå i nærmere undersøgelser af støvgener eller reducere heraf.

Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravene til naboskel og beboelse på samme ejendom for ridebanen. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Nærmeste lokalplanområde ligger mere end 1.000 meter fra ejendommen. Grundet afstanden vurderer Vejen Kommune, at ejendommens ændringer og udvidelse ikke vil påvirke området.

Vejen Kommune vurderer desuden, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrbruglovens genegrænser er overholdt.

Lys

Ansøger oplyser, at der er udendørsbelysning (orienteringslys) på hestestaldens østvendte side (ud mod sø og fold). Der er monteret bevægelsessensor. Lyset i staldene og ridehuset vil være tændt når der arbejdes efter solnedgang. Ansøger oplyser desuden, at der kan komme belysning ved den udendørs ridebane. Der vil være tale om lys, som peger ned på ridebanen, så det ikke blænder hest og rytter eller kan ses langt væk fra. Der er beplantning øst og syd for ridebanen, som vil skærme af for lysspredning. Nord for ridebanen ligger der en lagerbygning. Det er Vejen Kommunes vurdering, at naboer mod øst og syd (ca. 300 – 500 meter fra ridebanen) ikke vil blive generet af lys fra den udendørs ridebane, da en eksisterende beplantning omkring ridebanen til en vis grad vil skærme af for lyskilderne ved ridebanen. Naboer vil formentlig kunne se lys fra ridebanen, men det vurderes, at lyset ikke vil virke hverken blændende eller generende. Lyset vil kun være tændt når der arbejdes med heste på ridebanen.

Der stilles vilkår til brug af pladsbelysning for at undgå lysspredning de mørke timer.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Da ejendommens ammoniakniveau er under 750 kg N/år uden anvendelse af yderligere teknologi, stilles der ikke vilkår til anvendelse af bedste tilgængelige teknik i produktionen.

Vand og energiforbrug

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand (normtal for 15 heste, 500-700 kg. + ekstra 2 kbm til vandspiltover)	ca. 102 m ³

Tabel 4. Energiforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra off. vandværk og forbruget af dieselolie er minimalt.

Der er ikke installationer, som anses for særligt energiforbrugende på ejendommen - den største energikilde er belysning.

Vejen Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille særlige vilkår til ejendommens vand- og energiforbrug, da der ikke er en produktion eller teknologier, som har et højt "normalforbrug".

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningsskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig						
Lykkeg.vej 10	1	NY	0 m*	0 m*	440,9 m	Ja
Lykkeg.vej 4	0		0 m*	0 m*	551,5 m	Ja
Lykkeg.vej 6	0		0 m*	0 m*	340,4 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	Ny	30,4 m	30,4 m	1.459,7 m	Ja
Byzone	0	Ny	46,6 m	46,6 m	4.364,1 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk). *Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra stalgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

For heste anses dybstrøelse som værende det bedste staldsystem. For at sikre begrænsede lugtgener stilles der krav om generel god hygiejne, hvilket samtidig kan give en reduktion af kvælstoffordampning og begrænsning af fluegener.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Den samlede transport til og fra ejendommen vil ikke stige ved ændringen/udvidelsen af husdyrbruget da der ikke kommer flere heste til, eller ændres på måden ejendommen drives på.

Hestene står i træpiller og træsmuld i hestestalden. I løsdriftsstalden står de i dybstrøelse (halm). Både træpiller og halm leveres til ejendommen én gang årligt. Der sker transporter med foder hver 2. måned til ejendommen.

Der kommer ofte transporter med bil (og evt. hestetrailer til ejendommen), da der er forskellige opstaldere på ejendommen, der kommer og ser til deres heste.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (samt trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj, såfremt det vurderes nødvendigt.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Ansøger oplyser, at der ingen ændring i ejendommens støjniveau vil forekomme. Der er naturlig ventilation på ejendommen. Der vil være en smule støj når der afhentes husdyrgødning. I dag køres der flydende husdyrgødning til og fra ejendommen. Gyllebeholderen fyldes i december og tømmes i løbet af foråret. Fremadrettet skal der også køres nogle læs dybstrøelse fra ejendommen.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

Hø og halm oplagres i maskinhuset, og der strøs og arbejdes i stalden indenfor normal arbejdstid. Der anvendes også wrap-baller på ejendommen.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁶ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklender primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

Vibration og rystelse

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transportere til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser⁷ samt vilkår om, at en beregning/måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

Skadedyr

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

Vejen Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at for at mindske antallet af fluer, er det nødvendigt at bryde deres livscyklus. I fluesæsonen kan man derfor med fordel

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

forebygge fluegener hver 7-10 dag. Forebyggelsen kan bestå af hyppig udmugning af bokse og/eller kemisk bekæmpelse. Det er vigtigt at komme i gang med fluebekæmpelsen tidligt, da det kan være svært at få bekæmpet fluerne effektivt, hvis man kommer for sent i gang.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi.

Der anvendes ikke særlige midler i strøelsen til bekæmpelse af fluer. Der anvendes spray med Staldchok efter behov for at bekæmpe fluer. I hestestalden står hestene i træpiller og hestepærer fjernes løbende. Det er ejers erfaring, at fluelarver ikke udvikles i samme omfang i træpiller som f.eks. i halm. Der opleves derfor ikke fluegener. I dybstrøelsesstalden anvendes af og til Stalosan eller andet middel der strøs ud på gulvet. Hestene er ude så meget som muligt i både sommer- og vinterhalvåret. Dette er også med til at begrænse fluegener.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Ansøger oplyser, at der anmeldes rotter til kommunen, hvis der opstår problemer.

Ansøger oplyser, at man for at forebygge rotter:

- forsøger at lukke af til kornkamre for så vidt muligt at mindske rotternes adgang til dem og at fjerne foderrester generelt
- holder rent og ryddeligt omkring ejendommens bygninger og møddingspladsen, så der ikke er så mange gemmesteder samt eventuelt fjerne beplantning ved bygninger
- lukker huller i sokler, omkring rør og ved porte
- Alle godbidder til heste osv. opbevares i lukkede beholdere.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Den største støvkilde på ejendommen vurderes at være den udendørs ridebane eller jordfoldene. Ansøger oplyser i den forbindelse, at den udendørs ridebane og jordfoldene vandes i tørre perioder for netop at forhindre at støv hvirvles op og bliver til gene for både naboer, heste og ryttere.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Der er udelukkende staldsystem med fast gødning på ejendommen.

Der er plads til 15 årsheste på ejendommen. Den maksimale gødningsproduktion er således (15x5,13 ton/dyr) ca. 77 ton dybstrøelse, svarende til ca. 131 m³ om året (ca. 11 m³/mdr.).

Opbevaringen sker på møddingsplads på 80 m² (ca. 120 m³), hvilket giver en lagerkapacitet på ((120/11 m³) x 12) ca. 11 måneder.

Den faste husdyrgødning udbringes på egne arealer.

Opbevaring af fast gødning (ikke komposteret) skal ske på møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Stakken skal til enhver tid være overdækket, til reduktion af lugt og ammoniakfordampning. Fra møddingspladsen kan den komposterede husdyrgødning lægges i overdækket markstak, som angivet nedenfor. Ved udlægning af markstakke skal der føres årlige optegnelser over oplagingsperiode og placering, f.eks. angivelser på kort.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand, og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse.

Fast gødning skal altid overdækkes med et vandfast og tætsluttende materiale, hvilket forhindrer større ammoniakfordampning efter udmugning.

Vejen Kommune vurderer, at ejendommen håndterer og opbevarer fast husdyrgødning forsvarligt og efter gældende retningslinjer.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Gyllebeholderen er udlejet til 3. mand. Der foretages beholderkontrol hver 5. år på gyllebeholderen.

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles⁸ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra vandspiltov
- Tagvand
- Rent overfladevand

⁸ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Vaskevand fra vandspiltove m.m. ledes til opsamlingsbeholder (ajlebeholder/fortank) og videre til gyllebeholder.

Tagvand ledes til nedsivning på jordoverfladen.

Der forventes ingen stigning i spildevandsmængden som følge af ændringerne på ejendommen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Eventuelle tilladelser til afledning af spildevand skal gives særskilt fra denne afgørelse, da de ikke er omfattet af Husdyrbrugloven.

Kemikalier og affald

Der er ingen olietank på husdyrbruget.

Da det ikke udløser krav om fornyet miljøtilladelse at opstille en dieselolietank på ejendommen, stilles der forebyggende vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen. Da dette kan ændre sig, stilles der forebyggende vilkår til opbevaring og bortskaffelse for at imødegå spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr".

Ejere opfordres opstaldere på ejendommen til at tage deres eget affald med hjem, derfor er der ikke meget affald udover begrænsede mængder plastik (fra wrap, træpiller og fodersække) fra ejendommen.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde

(dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"⁹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 238 (habitatområde nr. H238) – Egtved Ådal - mere end 5 km nordøst for anlægget. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er en hede, der ligger cirka 2,3 km syd for ejendommen. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

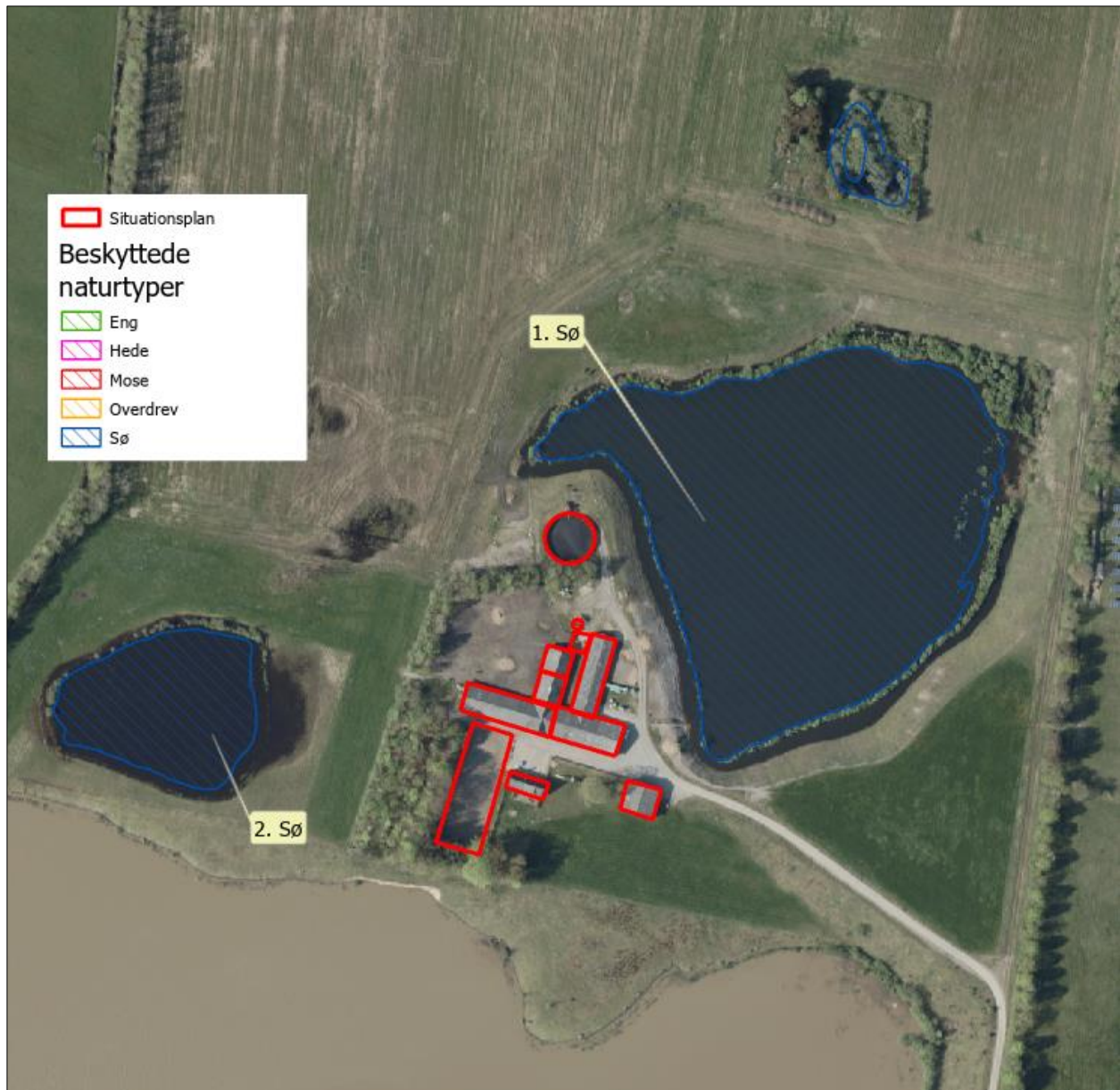
Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, mose og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

⁹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 3. Kort over kategori 3 samt § 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype (og evt. undertype)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)
1	Sø		5,5	5,5
2	Sø		0,5	0,5

Tabel 6. Beskyttede kategori 3 og § 3 naturområder.

Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne i ovenstående tabel.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁰ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, lys skivevandkalv, stor vandsalamander og spidssnudet frø ved ejendommen. Heraf er vandflagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padde eller krybdyr.

Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹¹ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹⁰ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

¹¹ "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

BFE nummer	8240482
Matrikelnummer	12e, Verst By, Verst
CVR	39388340
CHR	95370
Ejendommens ejer	Marie Louise Rossander Søgaard & Preben Rossander Søgaard
Husdyrbrugets ejer	Marie Louise Rossander Søgaard & Preben Rossander Søgaard
Husdyrbrugets kontaktperson	Marie Louise Rossander Søgaard & Preben Rossander Søgaard

Forudgående inddragelse af offentligheden

Vejen Kommune har vurderet, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport. Der er således ikke sket forudgående inddragelse af offentligheden. Det vurderes ligeledes, at ændringerne på ejendommen er af underordnet betydning for offentligheden.

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 14 dage fra den 12. marts til den 27. marts 2025 hos ansøger jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60 stk. 6.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen, herunder naboer indenfor 300 m. Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Vejen Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget er af underordnet betydning for ejere af de driftsarealer (dvs. uden huse/bygninger), der grænser op til ejendommen. Derfor bliver der ikke gennemført høring af disse, jf. husdyrlovens § 56 stk. 2.

Parter:

Lykkegårdsvej 6, 6600 Vejen

Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Region Syddanmark, Miljø og Råstoffer, Damhaven 12, 7100 Vejle miljoe-raastoffer@rsyd.dk

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet høringsbidrag i høringsperioden.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 1. april 2025.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest 129 april 2025 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, trvest@stps.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haarderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sa-ger@dn.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@rgo.dk

Lokalafdeling Friluftsrådet for Vejen Kommune: Vejen@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Foreningen Greenpeace Danmark, Njalsgade 21G 2.sal, 2300 København, info.dk@greenpeace.org

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Region Syddanmark, Miljø og Råstoffer, Damhaven 12, 7100 Vejle miljoe-raastof-fer@rsyd.dk

Udnyttelse af afgørelse

Tilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men det begrænser ikke klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Tilladelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøtilladelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Projektet indeholder ændret bygningsanvendelse, og der skal derfor indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk.

Ejer skal selv sikre, at ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på bbr@vejen.dk.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal muligvis indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Husdyrbrugloven" nr. 520 af 01.05.2019.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportal. Se vejledning på [Nævnenes Hus \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk). Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside [Klagevejledning Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](http://klagevejledning.miljo-og-foedevareklagenavnet.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

